

det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen), er syg, skal jeg efter Samraad med Udvalgets Medlemmer gøre nogle Bemærkninger angaaende dette Lovforslag. Som det fremgaar af Betænkningen, har der i Udvalget været nogenlunde Enighed om Lovforslagets Gennemførelse, og Forhandlingerne har derfor væsentlig drejet sig om, hvorvidt Lovforslaget nødvendiggjorde Oprettelsen af en ny Laaneinstitution, eller om Kongeriget Danmarks Hypotekbank kunde overtage Udfærdigelsen og Ekspeditionen af de Laan, som skal foregaa. Flere Medlemmer har været af den Mening, at det vilde være formaalstjenligt, om hele Virksomheden blev lagt ind under Hypotekbanken. Dette er imidlertid ugørligt. Selve Lovforslaget er baseret paa en Overenskomst mellem Bankerne og Kommunernes Repræsentanter, hvorefter der skal nedsættes en særlig Bestyrelse, og man kunde derfor ikke gaa til den nævnte Ordning uden at gribe forstyrrende ind i den en Gang, truffene Overenskomst, idet man jo saa ikke kunde vedtage § 2, der handler om denne Laanekasses Bestyrelse, og man paa den anden Side heller ikke kunde give Laanekassens Bestyrelse Raadighed over Hypotekbankens Personale og Kontorlokaler. Imidlertid var alle Udvalgets Medlemmer enige om, at det vilde være ønskeligt, om der mellem Hypotekbankens Direktion og Laanekassens Bestyrelse kom et Samarbejde i Gang, saaledes at alle Ekspeditioner kunde foregaa gennem Hypotekbanken. Indenrigsministeren har ved Forhandlingen lovet, at han vilde forsøge at faa et saadant Samarbejde i Gang. Naar Loven er vedtaget, og Bestyrelsen er valgt, vil Ministeren, altsaa forsøge denne Ordning udført. Udvalget stiller derfor ikke noget Ændringsforslag til § 2, men man haaber, at det maa lykkes Ministeren at opnaa den ønskede Ordning, idet det selvfølgelig vil være en Besparelse; man sparer jo paa Administrationsudgifter for Laanekassens Vedkommende. — En Trykfejl i § 8 har nødvendiggjort et lille Ændringsforslag, hvorved Ordet „Forstærkninger“ rettes til „Forstrækninger“. I øvrigt er Udvalgets Flertal enigt om Betimegheden af det fremsatte Forslag, og et Mindretal, der kun bestaar af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), har da ogsaa, om end kun nødig, sluttet sig til Lovforslaget. Jeg forstaar ikke denne halve Modstand fra det ærede Medlems Side, thi Lovforslagets Bestemmelser berører jo kun Staten derved, at der ydes nogen Stempelfrihed, men

ellers bliver Forholdet mellem Stat og Kommune fremdeles dette, at naar en Kommune vil laane, skal den forinden søge Regeringens Tilladelse dertil. Under de nuværende vanskelige Forhold, hvor det private Initiativ meget vanskeligt vil kunne magte den Opgave at holde Byggevirksomheden i Gang, maa Rigsdagen støtte Kommunernes Bestræbelser for at sætte kommunale Arbejder i Gang, og derfor ogsaa bidrage til at fremskaffe Midler paa nogenlunde rimelige Vilkaar; og naar Mindretallet er imod, at der i kapitalfattige Tider anvendes Kapital til at opføre Skoler og Alderdomshjem, skal jeg oplyse, at af de ca. 15 Mill. Kr., som er budgetterede til nye Arbejder, vil der kun blive Anvendelse for 1 Mill. Kr. til Alderdomshjem. Men selv om der havde været betydelig større Beløb opført til disse Formaal, vilde jeg have fundet det fuldt forsvareligt at anbefale Lovforslaget, da man trøstigt kan gaa ud fra, at Kommunerne kun optager Laan til Foretagender af samfundsnyttig Art. Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til Vedtagelse med det af Udvalget stillede Ændringsforslag.

Schovelin: Jeg har i min Betænkning angivet de Grunde, hvorfor jeg efter Omstændighederne mener at maatte gaa med. Jeg anser dette Lovforslag for et Led i den Række Foranstaltninger, Regeringen har taget Initiativet til. Efter min Formening er Sagen lige fra først af grebet forkert an, denne Gris er nu en Gang taget ved de forkerte Øren, og saa er der ikke noget at gøre ved den Ting, man er nødt til at følge Trop: naar de Finanskilder, hvoraf man skulde øse, ved Regeringens tidligere Laaneforanstaltninger er delvis stoppede, maa man paa anden Maade se at komme de paagældende til Hjælp. Det har dog glædet mig, at det er lykkedes at faa Ministerens Øre for en Henstilling om, at der ikke ved denne Lejlighed som ved saa mange tidligere Lejligheder skal skabes et stort, nyt Apparat, men at man saa vidt muligt simplificerer det og undgaar disse store administrative Apparater. Jeg havde haabet — og straks ved første Behandling af Sagen anbefalede jeg det —, at denne Sag var blevet underkastet en grundig Udvalgsbehandling, og at man under denne Udvalgsbehandling var kommet ind paa at undersøge de enkelte kommunale Arbejder. Dette er imidlertid ikke sket, og det beklager jeg særdeles meget. Naar jeg ønskede en saadan Undersøgelse, var det, fordi det jo ingen-